

## Liite 9 Kurinpitokäytännöt Raahen opetustoimessa

### 1. Ilmoittaminen häirinnästä

Opettajalla tai rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle. Ilmoittaminen on syytä tehdä saman päivän aikana. Ilmoittaminen on syytä dokumentoida kirjallisesti.

- Koulussa tapahtunutta häirintää, kiusaamista ja väkivaltaa voidaan käsitellä Kiva-koulu -menetelmän mukaisesti. Kiva-koulu -menetelmän mukaisesti asiaa käsiteltäessä voidaan antaa oppilaalle kaksi viikkoa aikaa muuttaa omaehtoisesti käytöstään ja tämä tulee antaa huoltajalle tiedoksi ilmoituksen yhteydessä.
- Opettajat voivat keskustella oppilaiden kanssa koulumatkalla tapahtuneista asioista. He toimivat tarvittaessa huoltajien tukena asioiden selvittämisessä, mutta eivät ole päävastuullisia. Oppilasta ei voida määrätä kurinpitotoimiin koulumatkalla tapahtuneiden asioiden perusteella.

### 2. Laiminlyötyjen koulutehtävien teko

Opettaja voi määrätä oppilaan tekemään laiminlyötyjä koulutehtäviä enintään tunniksi koulun jälkeen.

### 3. Oppilaan poistaminen opetustilasta

Opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan poistumaan luokkahuoneesta tai tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi. Ennen oppilaan poistamista hänelle tulee ilmoittaa, että mikäli hän jatkaa häiritsevää käytöstään, hänet määrätään poistumaan oppitunnilta.

- Oppilaalle on järjestettävä valvonta, kun hänet on poistettu opetustilasta. Oppilasta ei tarvitse kuulla, kun hänet määrätään poistumaan.
- Oppilaan poistamisesta on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja kirjattava poistaminen Wilmaan kurinpitotoimenpiteenä.
- Rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Opetustilasta poistamisen yhteydessä voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa myös kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetusjärjestäjän edustajalle. Kirjallinen selvitys voi olla esim. tuloste Wilman kurinpitokirjauksesta.

- Mikäli voimakeinoin joudutaan turvautumaan muussa kuin opetustilasta poistamisen tarkoituksessa (esim. kiinnipitäminen, välituntitilanne, tappeluun puuttuminen tms), kirjaus tehdään Wilmaan lomakkeella “Kirjaus koulussa tapahtuneesta”.

#### 4. Jälki-istunto

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestyssääntöjä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus.

- Opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan jälki-istuntoon. Ennen jälki-istunnon määräämistä oppilasta ja huoltajaa on kuultava ja rike on yksilöitävä.
- Jälki-istuntoa ei voi määrätä oppilaalle ennen kuin hänelle on pidetty asiasta kasvatuskeskustelu
- Jälki-istunnossa opettaja voi määrätä oppilaan istumaan hiljaa, tekemään kirjallisia, suullisia tai muita tehtäviä, jotka ovat kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia
- Opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai järjestämään uudelleen koulun omaisuuden tai tilan, jonka oppilas on tahallaan tai huolimattomuutensa liannut tai saattanut epäjärjestykseen
- Jälki-istunto kirjataan Wilmaan sille varattuun osioon (kurinpito, toimenpiteet) ja sille määritellään seuranta-ajankohta (Onko epätoivottu käytös loppunut?)

#### 5. Opetuksen epääminen loppupäiväksi

Päätöksen opetuksen epäämisestä loppupäiväksi tekee rehtori. Päätös kirjataan Wilmaan kurinpitotoimena. Ennen päätöksentekoa oppilasta on kuultava. Huoltajia ei tarvitse kuulla, mutta heille on ilmoitettava opetuksen epäämisestä etukäteen. Huoltaja tai muu sovittu henkilö hakee lapsen koulusta.

Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto, jonka tehtävänä on selvittää syy oppilaan käytökselle ja järjestää tarvittavia tukitoimia.

Epäämisen syynä voi olla:

- oppilaan käyttäytyminen niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii (opettaja tai rehtori määrittelee)
- oppilas käyttäytymisellään häiritsee opetusta ja opetus tai muu toiminta sen vuoksi vaikeutuu kohtuuttomasti (opettaja tai rehtori määrittelee).

## 6. Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus on syytä antaa oppilaalle, mikäli voimakkaatkaan tukitoimet ja rangaistukset eivät muuta oppilaan käytöstä ja on ennakoitavissa tarve koulusta erottamiselle. Kirjallinen varoitus annetaan mm. toistuvasta väkivaltaisesta käytöksestä, oppituntien jatkuvasta häirinnästä ja kiusaamisesta. Kirjallinen varoitus annetaan oppilaalle, mikäli hän on edennyt Raahen kaupungin käytöksen portailla neljännelle portaalle (ks. Raahen kaupungin käytöksen portaat)

Mikäli kirjallinen varoitus ei muuta käytöstä, oppilas voidaan erottaa koulusta määräajaksi. Varoitus täytyy olla tehty saman lukuvuoden aikana.

- Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilasta ja huoltajaa on kuultava ja teko on yksilöitävä
- Kirjallisesta varoituksesta on tehtävä hallinnollinen päätös. Raahessa päätöksen tekee rehtori tai koulunjohtaja.
- Kirjallisen varoituksen saaneen oppilaan asioissa pidetään opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän palaveri, johon kutsutaan mukaan lastensuojelun työntekijä. Mikäli huoltaja ei suostu tähän, tehdään lastensuojeluilmoitus.

## 7. Koulusta erottaminen

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. Tällaisen väliaikaisen päätöksen tekee koulun rehtori. Virallisen päätöksen tekee tulevaisuuslautakunta seuraavassa kokouksessaan.

- Ennen päätöksen tekemistä oppilasta ja huoltajaa on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Kuuleminen on kirjattava.
- Oppilaan erottamisesta ilmoitetaan sosiaalihuollon työntekijälle ja hänet kutsutaan mukaan oppilaan asioiden hoitamiseen. Erotetun oppilaan asioissa pidetään aina monialainen asiantuntijapalaveri, jossa suunnitellaan oppilaan koulunkäynnin ja opiskeluhuollon järjestäminen sekä muut jatkotoimenpiteet. Sovitut asiat kirjataan oppilashuoltokertomukseen Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti.
- Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Suunnitelma kirjataan Wilmaan oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin. Suunnitelma pyritään laatimaan niin, että se estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä.